

Liis Ring ja tema vokaalikesksed vaikelud

18. augustil ilmub Liis Ringi uus sooloalbum “Vaikelu”, märksõnadeks mõtisklevad tekstid ja kohaspetsiifilisus.

“Vaikelu” on žanriliselt mitmekülgne album, põigates akustilise kitarriga eestikeelsetelt lugudelt läbi ambientlike vokaliiside rootsi- ja inglisekeelsete dreampopilike elektrooniliste palade juurde ja siis ringiga tagasi. Plaadi kontseptsioon – mõtisklevad tekstid, vokaalikesksus ja kohaspetsiifilisus – hoiavad seda albumit aga tervikuna kenasti koos. Plaadi esimesest hetkest on äratuntav ka tema muusikas üha selgemini tajutav õrnakoeline kõlapilt ja seda žanrist sõltumata.

Liisi sõnul on plaadil olevad kümme lugu justkui valitud hetkede helisevad pikendused. “Olen juba mitu aastat süvitsi kuulanud ja salvestanud mind igapäevaselt ümbritsevat keskkonda ning alati otsinud võimalust lasta sel oma salvestustes edasi kanduda. Ka “Vaikelu” plaadi laulud on kohaspetsiifilised – olen neid püüdnud salvestada ruumides, mille olemus on minu loomingu ja muusika seisukohalt märganud kesket rolli.”

Nagu juba tavaks, ei piirdu Liis plaati luues ainult muusikaga, ta on ka pea kõigi tekstide autor ja kujundanud kogu visuaalse poole, kaasates küll koostööpartnereid (albumi siseümbrisel oleva vaikelu autor on tema ema **Piret Kullerkupp**, portreefoto tagakaanel tegi elukaaslane **Christoffer Rutström**).

Plaadi kaks singlilugu on “Embrace” ja “Languages of Love”, millest viimasele valmis Liis Ringi juunis toimunud Jaapani tuuri käigus ka video, autoriks **Rachel Chie Miller** ja **Misa Asanuma**.

Plaadi on masterdanud ja lõiganud **Kassian Troyer**

legendaarses Berliini helistuudios Dubplates & Mastering, vinüülid valmisid samuti Saksamaal tehases Optimal. Plaadi esitluskontserdeid toimub lausa neli: **18.08 Vilsandi Trance’l**, **25.08 Tartus Aparaaaditehase Festivalil**, **09.09 Tallinnas Von Krahlis** ja **18.09 Viimsi Artriumis**. Von Krahlis astub üles ka **Pastacas** ja ühtlasi esitlevad nad 7-tollist topeltsinglit “Bellamor”, mõlemalt on plaadil ühe loo eri versioonid. Samuti tähistab Õunaviks sellega oma 20. sünnipäeva.

“Vaikelu” on saadaval muusika- ja raamatupoodides üle Eesti ning Õunaviksi Bandcampis. Samuti on plaat kuulatav kõigis levinud striimingukeskkondades.

“Mulle spontaansus ja kiired otsused loomingu juures istuvad”

Küsis Õunaviksi eestvedaja Villem Valme, vastas Liis Ring.

See on su neljas täispikk album – kusjuures sel aastal juba teine, kevadel ilmus Norra leibeli Breton Cassette alt album “homing”. Esimene, veel cirkli artistinimega “Fables of a Faraway Land” ilmus pea kümme aastat tagasi. Kuidas sa ise oma senisele heliloomingulisele rajale tagasi vaatad?

See on olnud üks katsetuste ja oma koha või soundi leidmise rada... algusaastatel tahtsin väga veidi mainstreamimasse skeenisse paigutada, mida süvendas ka muusikaproduktiooni erialal õppimine – huvi oli toona popmuusika trendide vastu ka suurem – aga õige pea sain aru, et mind tegelikult paelub muusika tegemise juures kõige enam piirideta mängulisus. Kui mul pole endale konkreetseid stiililisi ja vormilisi piiranguid seadud, tuleb helilooming mingi spontaanse tunnetuse pealt, mis tekitab tohutu õnnetunde. See on vabaduse eufooria. Kui end

mingisse raami üritan suruda, siis seda ei teki... Sestap on minu viimaste aastate albumid žanriliselt kirjud kooslused, kus telefoniga salvestatud akustiline sõrmitsatud kitarr eksisteerib kooskõlas hi-fi kvaliteediga elektroonilise biidiga. Kuulan ju ise ka muusikat seinast seina – miks peaks siis see, mida ise teen, esindama mingit konkreetset stiili? Võib-olla on minu vokaal element, mis kogu seda virvarri aitab koos hoida, ükskõik kuhu suuna võtan. “Vaikelu” on üsna sõnadekeskne album, vähemalt selles mõttes, et igal lool on lüürika ja pea kõik sõnad on su enda kirjutatud. Selline jutustavam plaat, kujunes see kuidagi loomulikult või oli albumi materjali kokku pannes teadlik lähenemine?

See kujunes loomulikult kuidagi... tundus, et need lood on valmis ja esindavad ühiselt mingit perioodi. Mulle on oluline, et lüürika lisaks veel ühe tasandi muusikale ja kui ta seda ei tee, siis pigem võib minu jaoks olemata olla. Ehk siis: pühendan lüürikale palju aega mõne konkreetse loo protsessi juures, kuid ma ei tõsta seda enamasti tervikust eraldi välja. Pigem naudin vahepeal seda kui sõna, mis meil niigi igapäevaselt asjaajamist dikteerib, allub helile.

Räägi mõnest laulust või selle saamisloost.

Mõned lood on inspireeritud sisemistest heitlustest, teised jällegi mingitest välistest kogemustest. Lugu “Embrace” on näiteks räägib mingist perioodist elus, kus tekkis leppimine sellega, et kõik ei lähe ja ei saagi minna mingit enda juhitud

rada pidi, et me tegelikult ei saagi omada mingit kontrolli, kuna oleme kõik vaid mikroosakesed laias universumis. Lihtsam on vooluga kaasa hulpida – nii on tegelikult elust lõppkokkuvõttes ka rohkem rõõmu, vähem pettumusi... Kõlab nagu mingi väga lihtsustatud budistlik õpetus. Võimalik, et viimaste aastate jooksul loetud zen-budistlikud jutustused on mind mõjutanud selles suunas ka igapäevaselt mõtlema.

“Juured” on hoopiski väga konkreetset ühe hetke, paiga ja emotsiooniga seotud: istusin soojal augustiõhtul (vist 2020) vanaema-vanaisa aias päikese käes. Hoolimata sellest, et higi juba ammu väljas, olin justkui naelutatud sinna tooli külge. Oli mingi äärmise kohalolu hetk, mil kõik tundus lihtsalt ideaalselt paigas ja mõtestatud, alates naabrite valjust jutuvadinast ja mürisevast muruniidukist kuni kuldnokkade kädistamiseni välja.

Nagu kõigi viimaste plaatide puhul, oled nii muusika, sõnade kui ka kujunduse autor. On sul selge teadmine või tunne, kuhu su loominguga fookus aja jooksul koondub, on see kirjutav, heliline või kujutav kunst? Tean kindlalt vaid seda, et tahan teha seda, mis mind innustab ja inspireerib. Ja tundub ehk niimoodi hoopis, et kui hakkaksin mingit konkreetsemat fookust taga ajama, siis ehk kaoks mängulisus, mis mind sellel niigi ebakindlal rajal üldse hoiab. Olen enda jaoks need loominguga mõtted ja meediumid niimoodi lahti mõtestanud, et ega tegelikult polegi suurt vahet, mis nad täpselt on või kuidas nad väljenduvad – nad on kõik väikesed nired, mis lähtuvad samast algallikast, olgu see siis muusika, fotograafia, lüürika vms... Ma ei mõtle seda niimoodi, et end üleöö näiteks maalikunstnikuks või skulptoriks hakkaksin kutsuma, kuna tuli tuju natuke ka pintslit või spaatlit käes hoida. Pigem nii, et kui miski tunne tõesti tagant kannustab ja kutsub

uuele väljendusvahendile aega pühendama ja seda lähemalt uurima, siis ma ei pane kätt ette. Nii oli lugu fotograafiaga, millele olen viimased neli aastat muusika kõrvalt väga suurt rõhku pannud. Periooditi isegi nii suurt, et muusika korra tahaplaanile jäi. Aga siis taipasin ka seda, et läksin ehk liiga kaugele: muusika on siiski mu esimene armastus ja olen õnnetu, kui tal pole minu elus kesket kohta.

Plaat ilmub nüüd, aga lood said valmis juba eelmisel sügisel. Kuidas sa täna selle tegemisele tagasi vaatad?

Tagasi vaadates oli see sügis ikka hullus – imestan, et plaadiga üldse valmis jõudsin. Aga küllap oli ka niimoodi, et need lood seal peal olid paari viimase aasta live-de jooksul nii ära küpsenud juba, et tuli vaid pillikraam lahti pakkida, “rec” vajutada ning monitoride taga ära viimistleda ja miksida. Kõik oli juba niivõrd valmis. Sestap arvan, et pigem oligi hea, et see sai paari kuuga purki tookord, muidu oleks hakanud üle mõtlema ja ehk oleks vaibunud ka entusiasm. Mulle spontaansus ja kiired otsused loominguga juures istuvad, need annavad mingi elusa tulemuse tavaliselt – kuulen seda plaadi puhul endiselt ka täna ja seega ei muudaks ausalt öeldes midagi.

Kuhu su helilooming edasi on liikumas, on mõni uus asi juba tööski?

Midagi tean, jah. Lähiajal, juba tegelikult septembri algul, hakkam uut release'i komponeerima, mis millalgi oktoobris siis juba peaks ilmuma ka. Tegu on tellimustööga Austraalia ambient-leibelilt Longform Editions ja ainsaks tingimuseks on seatud, et teos oleks vähemalt 20 minutit pikk. Mul ideid juba on, ja eks ta tulebki pigem selline “Homingu” stiilis veidi improviseeritud ambient, kus keskne roll väljasalvestustel ja kuhu vahepeal mõni kitarrinoot või vokaaliiski ära eksib. Salvestasin juunis-juulis Jaapanis olles meeletult palju erinevaid helisid, väga ootan sellesse materjali kaevumist!

See album on suuresti sünninud Göteborgis ja oled üldse suure osa oma elust elanud välismaal. Mismoodi sa sealt Eesti elu näed? Kus sa näed end 5 või 10 aasta pärast elamas?

Ma tegelikult ei näe, et ma päriselt Eestist oleksin lahkunud. Veedan siin päris mitu kuud aastast. Elan tegelikult justkui mingit topelt-elu, ei anna ühelegi paigale end sajaprotsendiliselt kätte. Aga eks ma näen neid mõlemaid elusid ka selle tõttu kõrvalt. Rootsist Eestisse vaadates tundub, halastamatult üldistades ja pigem just loominguliste valdkondade poole vaadates, et siin on nii palju toredat ja head, mis jääb igapäevase olemusvõitluse varju. Et suur hulk väga häid ideid jääb teostamata põhjusel, et lihtsalt ei leidu vahendeid või ületundide kõrvalt energiat. Eestist Rootsi vaadates tundub jällegi vahel, et seal on nii palju toredat ja head, mis kohati jääb puhtalt inimeste mugavuse pärast tegemata. Et potentsiaali on meeletult, aga ollakse äärmiselt ettevaatlikud ja veidike (vähemalt eestlase perspektiivist) ka ära hellitatud. Samas ollakse veidi avatumad ja austavamad üksteise suhtes, mis ilmselt on üks põhjuseid, miks seal veel elan. Need on nüüd tõesti jõhkrad üldistused ja mitte mõeldud otseselt kellegi pihta – on muidugi mõlemal pool neid, kes jäävad sellest jutust täiesti puutumata samuti. Aga ega ma ei teagi, kus ma tegelikult tahan olla, kas üldse kummaski neist riikidest.

Arvan, et kui mul poleks siin Põhja-Euroopas perekonda ja paljusid toredaid inimesi, kelle lähedal soovin elada, siis koliksin ideaalis Jaapanisse. Tundsin seal sel suvel poolteist kuud viibides, et see on see koht, kus ma endale loomulikus olekus end hästi tunnen. Olen väga tundlik inimene ning vajan kohta, kus minu ümbrus pigem toetaks mind. Imelikul kombel tundsin end kohati hoitumana Londonis kui näiteks Tallinnas. Soovin elada kohas, kus inimesed on viisakad ja üksteise personaalset ruumi austavad. Jaapani ühiskond toimib vastastikuse austuse- ja viisakuse printsiipidel ning ma tohutult imetlen selle võimalikkust!

Liis Ring 2023 Rootsis, Göteborgis. Foto: Christoffer Rutström